

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертацію *Лабінської Ольги Євгеніївни*
“ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ГОСТРОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА У
ПАЦІЄНТІВ ІЗ НАДМІРНОЮ МАСОЮ ТІЛА ТА ОЖИРІННЯМ”,
на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 222 «Медицина»
(галузь знань 22 Охорона здоров'я)

Актуальність обраної теми дисертації.

Актуальність напрямку, вибраного для дослідження не викликає сумнівів, оскільки серцево-судинні захворювання є однією з основних причин смертності й важливим фактором інвалідності в усьому світі. Серед усіх серцево-судинних захворювань провідним чинником втрати здоров'я в Україні залишається ішемічна хвороба серця (ІХС), а однією з основних нозологічних форм ІХС, що найчастіше призводить до інвалідизації та смерті хворих, зокрема в молодому віці, є інфаркт міокарда.

За даними міжнародної статистики, кожен третій дорослий і кожна восьма дитина у світі мають надлишкову масу тіла. Не є виключенням щодо цієї проблеми й Україна. Перебіг захворювань за наявності ожиріння/надлишкової маси тіла має свої особливості, спричинені низкою їх патофізіологічних впливів, тому вивчення таких взаємозв'язків є актуальним та доцільним, оскільки багато питань щодо патогенетичних механізмів коморбідної патології на сьогоднішній день не вирішені, а результати лікування та профілактики серед таких пацієнтів залишаються недостатньо ефективними.

Автор, виділяючи низку невирішених питань, ставить перед собою мету – з'ясувати особливості клінічного перебігу гострого інфаркту міокарда з елевацією сегмента ST, з урахуванням факторів ризику, та визначити предиктори виникнення ускладнень у ранньому післяінфарктному періоді в пацієнтів із надмірною масою тіла та ожирінням.

Вірогідність наукових положень і висновків, сформульованих у дисертаційній роботі визначається достатньою кількістю та високою якістю репрезентованого експериментального матеріалу. У дисертаційній роботі використовувались: загальноклінічні; лабораторні, в т. ч. імуноферментний аналіз; інструментальні; електронна мікроскопія; а також методи статистичного аналізу.

На основі проведеного комплексного дослідження вперше встановлено, що для пацієнтів із надлишковою масою тіла/ожирінням характерні атипові клінічні прояви інфаркту міокарда, що утруднює вчасну госпіталізацію таких осіб, сприяє частішому виникненню ускладнень. Вперше встановлено, що за змінами рівня NT-proBNP у пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з елевацією сегмента ST в ранньому післяінфарктному періоді можна діагностувати прихований варіант гострої лівошлуночкової недостатності, а зі змінами рівня ST2 – вираженість процесів ремоделювання та фіброзування міокарда. Вперше встановлено незалежні предиктори виникнення ускладнень у ранньому післяінфарктному періоді та сформовано модель для прогнозування кількості ускладнень у пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з елевацією сегмента ST залежно від чинників ризику, таких як індекс маси тіла, госпіталізація після 12 годин від початку захворювання, вміст у крові глюкози, С-реактивного протеїну та лептину. За результатами електронно-мікроскопічних досліджень клітин крові вперше з'ясовано, що у пацієнтів з гострим інфарктом міокарда на тлі ожиріння, цукрового діабету 2 типу та коронавірусної хвороби, окрім змін з боку тромбоцитів, наявні деформовані, гемолізовані еритроцити, з ознаками їх акантозу.

Практичне значення одержаних результатів.

Результати дисертаційного дослідження мають практичне застосування, оскільки вказують на важливість активного виявлення та корекції усіх наявних у пацієнта факторів ризику з метою попередження появи серцево-судинних ускладнень у ранньому післяінфарктному періоді, а також первинної та вторинної профілактики ІМ. Обґрунтовані доцільність проведення додаткових лабораторних досліджень, а саме визначення біомаркерів ST2 та NT-proBNP, що сприяє швидшій і більш точній діагностиці гострого інфаркту міокарда та серцевої недостатності і прогнозуванню перебігу захворювання на госпітальному етапі, а також анкетування пацієнтів на предмет виявлення депресивних та тривожних розладів, оскільки за наявності надмірної маси тіла/ожиріння ці клінічні прояви є достовірно значнішими, що є підставою для

застосування в таких пацієнтів методів психокорекції з метою підвищення ефективності лікування та покращення якості життя.

Результати проведених досліджень впроваджені у практичну діяльність лікувальних установ, а також у науково-освітній процес кафедр закладів вищої освіти.

Повнота викладення матеріалів дослідження в опублікованих роботах.

За результатами дисертаційної роботи опубліковано 22 наукові праці, у тому числі без співавторів – 1. Із них публікацій у наукових виданнях: фахових, рекомендованих МОН України – 6, 2, 11 тез – у матеріалах конференцій, а також отримано 1 патент на корисну модель.

Основні положення дисертації викладені на наукових форумах України.

Дисертація викладена на 257 сторінках комп'ютерного тексту (основний обсяг становить 127 сторінок) та побудована за класичним принципом і складається зі вступу, огляду літератури, 4 розділів власних досліджень, аналізу й узагальнення результатів дослідження, містить висновки та практичні рекомендації, список використаних джерел (всього 322, з них 251 латиницею), додатки. Робота ілюстрована 51 таблицею, 33 малюнками. Висновки обґрунтовані і вірогідні.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які викладені у дисертаційній роботі.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і практичних рекомендацій підтверджується застосуванням загальнонаукових (системного, логічного, аналітичного, узагальнення) та спеціальних (математико-статистичного) методів дослідження. Розроблені та викладені у дисертації наукові положення, висновки та рекомендації є вірогідними та мають високий рівень обґрунтованості. Це підтверджується глибоким, аргументованим аналізом праць вітчизняних та іноземних дослідників, а також науковими дослідженнями, виконаними авторкою при вирішенні завдань, які поставлені в роботі. Результати дослідження та наукові положення дисертації належно представлені в публікаціях у фахових виданнях.

Зауваження і пропозиції

Слід відмітити, що серйозних недоліків щодо результатів дисертаційної роботи не виявлено.

В процесі ознайомлення з роботою виникло декілька запитань, які потребують пояснення:

1. Чи аналізували Ви показники лептину та СРП у групах пацієнтів з ускладненнями та без ускладнень?

2. Наскільки реальним є застосування практичних рекомендацій запропонованих авторкою (зокрема визначення біомаркерів ST2 та NT-proBNP та електронно-мікроскопічного дослідження ультраструктурних змін тромбоцитів) у клінічній практиці?

Аналізуючи дану роботу слід зазначити, що вона є закінченою самостійною науково-дослідною роботою, яка вирішує актуальне наукове завдання щодо покращення тактики ведення пацієнтів зі STEMI за наявності надмірної маси тіла та ожиріння на основі детального вивчення клінічного перебігу хвороби, аналізу факторів ризику, стану ліпідного та вуглеводного обміну, активності системного запалення, вмісту у крові лептину, біомаркерів NTproBNP та ST2, дослідження структурно-функціонального стану міокарда, ультраструктурних змін клітин крові та характеру уражень вінцевих артерій.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Лабінської Ольги Євгеніївни «Особливості перебігу гострого інфаркту міокарда у пацієнтів із надмірною масою тіла та ожирінням» оформлена згідно з вимогами до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 р № 40. За актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, методичним рівнем, теоретичним і практичним значенням, обсягом виконаних досліджень дисертація відповідає вимогам, передбаченим пунктами 6-8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її авторка

Лабінська Ольга Євгеніївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент,
завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики факультету
післядипломної освіти Львівського національного медичного
університету імені Данила Галицького
д. мед. н., професор

Л.Є. Лаповець

Підпис професора Лаповець Л.Є. засвідчую:

Вчений секретар
Львівського національного медичного
університету імені Данила Галицького,
к. філол. н., доцент

Ягело С.П.